

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ulica št. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 41.

Ljubljana, sreda 19. februarja 1936

Leto II.

Prijatelj, najprej mi pomagaj iz moje stiske, govoriš pa lahko potem!

Lafontaine

Dnevna pratika

Sreda, 19. februarja 1936. Katoličani: Konrad. Pravoslavni: 6. februarja, Vukol.

Dežurne lekarne v Ljubljani
Sušnik, Marijin trg 5; Kuralt, Gosposvetska cesta 9; Bohinjec, Cesta 29, oktobra 31.

Vreme

Kraljevina Jugoslavija: Oblačno z deževnim vremenom na vzhodni polovici, a deloma na zapadni polovici. Megla v dolini rek in v dravski in vrbaski banovini. Temperatura se je zvišala po celi državi, samo v dravski in savski banovini je padla. Zaječar -2 C, Novi Sad 15 C.

Napoved za jutri: Razvedrilo bodo nastopile na večji zapadni polovici. Oblačno z nekaj dežja v vzhodnih krajih. Megle bodo v dolini rek. Temperatura bo padla. Sonce vzhaja ob 6.35, zahaja ob 17.10.

Dunajska vremenska napoved za danes: Nobene bistvene spremembe!

Gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri
Sreda 19. februarja Tuje dete. Izven.
Globoko znizane cene od 24 Din navzdol.

Četrtek 20. februarja Gosposki dom.
Premiera. Red Četrtek.

OPERA

Sreda 19. februarja Ples v Savoju.
Red Sreda.

Četrtek 20. februarja Carmen. Red B.

Kino

Matica: Intimni svet.
Ideal: Peer Gynt.
Sloga: Izgubljeni sin.
Union: Poslednja ljubezen.
Šiška: Himna ljubezni.
Kino Ptuj: V sredo 19. in četrtek 20. tm. »Pesem na Volgi«.

Borza

Današnja	Za 19. februar	povprečna vrednost	tujega denarja
		Dinarjev	
1 hol. goldinar		29.66	
1 nemška marka		17.54	
1 belga		7.36	
1 šv. frank		14.27	
1 ang. funt		215.29	
1 am. dolar		42.89	
1 fr. frank		2.89	
1 Kč		1.81	
V privatnem kliringu			
1 avstr. šiling		9.42	
1 nemška marka		14.35	
1 angl. funt		253.00	

— V Španiji je zaradi nemirov, ki so nastali spričo velike zmage levičarskega bloka pri zadnjih volitvah, vlada proglasila obsedno stanje nad vso državo, in sicer za dobo enega tedna.

Borba za prostor in sekunde — Lenardič ni mrtev — Smrtno sovraštvo — Kabel Maribor-Beograd — Draga ljubezen — Že 3 leta spi — Razprava o kmetijstvu — Berač kupuje hišo — Samomor bogataša —

Ultimatum Japonski

Moskva, 18. febr. Tass poroča, da se položaj na Daljnem Vzhodu vedno bolj poostruje. Radi tega je bilo sklenjeno, da se koncentrirajo vse vzhodne vojaške sile. Meja med Rusijo in Japonsko je strogo zastražena, tako da je vsak prehod nemogoč. Vse obmejno prebivalstvo na ruski strani se seli proti severu, da ga ne bi iznenadila nenadna vojna.

V vojaških krogih so mnenja, da ponudba Japonske o sklenitvi nenapadalnega načrta z Rusijo ima samo namen, prikriti japonsko pripravljane za prodiranje. Ti krogi trde, da ponuja Japonska ta pakt samo zato, ker čuti, da trenutno ni dovolj pripravljena za spopad. Čim bi se namreč zadostno koncentrirale japonske sile, bi ta pakt pomenil samo košček papirja.

Radi japonske neiskrenosti se pričakuje, da bo Moskva poslala Tokiu ultimatum, v katerem bo poleg drugega zahtevala, da se strogo drži dogovorov in da poskrbi, da se kaznuje glavne krivce zadnjih obmejnih incidentov. Zahtevala bo, da incidenti enkrat za vselej prenehajo. Kraj čita je podoben ogromnemu taborišču, a vlaki vozijo vsak čas vojake proti Habarovsku in dalje proti Vladivostoku. Na nekaterih mestih se že vrše boji, ker hočejo japonske čete prekorčiti mejo. Čim bo predan ultimatum in ne bo japonska vlada ničesar ukrenila proti tem mejnim spopadom, se bo sporočila uradna nota o napovedi vojne.

Abesinci se umikajo

Asmara, 18. febr. Dopisnik agencije T. O. poroča, da je nenadni splošni napad italijanske vojske popolnoma zbegel abesinske vojake, ki se tega napada niso nadejali. Abesinci se z vso naglico umikajo proti Amba Aladi. Italijani povsod uspešno prodirajo. Cesta, ki vodi iz Makale preko Šelikota v Desie, je več kilometrov južno od Šelikote v italijanskih rokah. Prebivalstvo v Desiju je popolnoma zbegano in se z najpotrebnejšimi stvarmi seli v gore. V Desije so namreč

prispele vesti, da Italijani z vso hitrostjo prodirajo po cesti proti Desiju. Abesinska vojska je na severu popolnoma popustila. Italijani so zopet zasedli Abbi-Addi in prodirajo preko reke Takaze in dalje v Tembien. Vest o velikem porazu je cesarja Haila Selasija popolnoma strla, ter se sedaj nahaja v obupnem položaju. Čete rase Kase se z vso naglico umikajo proti Danakilu. Makale, abesinski Verdun, je sedaj popolnoma izven nevarnosti z abesinske strani.

Veselje v Italiji

Rim, 18. febr. V vsej Italiji vlada veliko veselje radi zadnje zmage maršala Badoglie južno od Makale. Po ulicah se pomikajo povorke ter vzklikajo kralju, Duceju in vojski. Vse hiše so okrašene z zastavami.

Sovjetski konzulati v Mandžuriji

Tokio, 18. febr. Sovjetski generalni konzulat v Harbinu je obvestil mandžursko vlado, da bo v kratkem, od svojih pet konzulatov v Mandžuriji ukinil štiri. Sovjetska vlada bo obdržala samo konzulat v Harbinu. Istočasno je sovjetska vlada poslala mandžurski vladi noto, naj se število mandžurskih konzulatov v sovjetski Rusiji zmanjša na polovico.

Hauptmann še upa ...

New York, 18. februarja. Guverner zvezne države New Jersey se je končno odločil, da še enkrat preloži smrtno obsodbo nam Hauptmannom. Zaslišani bo še enkrat nek Kondon, ki pa je slučajno na potovanju. Po zaslišanju se bo izrekla končna obsodba, proti kateri ne bo nikakega priziva.

Levičarji in desničarji v Španiji

Madrid, 18. februarja. Iz Oviedo poročajo, da so mnogi pristaši desničarjev prispehi v Oviedo, ker se boje, da ne bi levičarji radi svojih uspehov pričeli kazati nasilja. Po doslej znanih rezultatih odpade na levičarje 235, na desničarje 230 mandatov. Računa se s sestavo levičarske vlade.

To je slavni tenorist milanske Scalle Aleksander Zilliani, ki bo pel v ljubljanskem kinu Slogi v filmu »Kraljica ljubezni« lepe šlagerje in najlepše melodije iz svetovnih oper.

Poročila, ki prihajajo te dni z Daljnega Vzhoda, govore o veliki napetosti, ki je nastala na meji »samostojne« države Mandžurije, ki je pod popolnim vplivom Japonske, in takozvane Zunanje Mongolije, kjer prevladuje vpliv Sovjetske Rusije. Povod tej povečani napetosti je dal spopad med sovjetsko-mongolskimi in japonsko-mandžurskimi četami v bližini Buirnorskega jezera, ki ga vidimo na sliki. Za italijansko-abesinskim spopadom v Afriki je to že druga vojna, ki se je začela brez vojne napovedi in ki utegne imeti še hujše posledice od prve, da si je ta za sedaj še omejena samo na azijsko ozemlje.

Argentina za panameriško zvezo

Buenos Aires, 18. febr. Argentinska vlada je sprejela predloge predsednika Roosevelta glede nove konference o miru. Argentinska vlada je predložila, naj se vrši ta konferenca v Buenos Airesu.

Najnovejša poročila glej na strani 7.

Če rada perem, bi radi vedeli?

Zelo rada. Saj zame pranje ni nikak trud, pa tudi nikaka čarovnija. Malo dobre volje in kos terpentinovnega mila Zlatorog - to je vse, kar potrebujete. Tudi Vi, draga gospa, sezite z zaupanjem po tem milu, saj pere tako hitro, temeljito in prizanesljivo, da Vas kar očara.

Zlatorogovo TERPENTINOVNO MILO

Dnevna kronika

Posebni vlak na Dunaj priredi »Putnik« za ceno Din. 290.— v III. r. in za Din. 390.— v II. r. tja in nazaj. Izlet se vrši o priliki »Dunajskega velesejma« z odhodom iz Ljubljane 7. marca, povratek v Ljubljano 12. marca. Prijave sprejemajo vse »Putnik«-ove biljetarnice do najkasneje 25. februarja.

— **Zveza za tujski promet sporoča:** Kolo srbskih sester priredi v Beogradu, 22. februarja tl. vseslovansko veselico, za katere obisk je dovoljena polovična vožnja po naših železnicah vsem delegatom Kola jugoslov. sester in Narodne ženske zadruge Srbinj iz cele Jugoslavije. Popust velja o 18. do 26. februarja.

— **O vzgoji drevja bo v sredo ob 19.** v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi predaval ban. referent Anton Flego. Tudi to predavanje podružnice SVD je za člane in nečlane brez vstopnine.

— **Umrli so:** v Rogaški Slatini je umrla znana hotelirka pri Soncu ga. Jožica Batistič, prepeljala jo bodo v Ljubljano ter tukaj pokopali. — V St. Vidu je umrl posestnik, mesar in gostilničar g. Srečko Cirman. Pogreb bo v sredo. V Kamečah je umrl veleposesnik in lesni trgovec g. Ivan Jalen.

— **Diplomirali so:** na ljubljanski univerzi iz zgodovine umetnosti g. Fran Kos iz Maribora, na zagrebški univerzi za inženjerja šumarstva g. Davorin Karba iz Maribora.

— **Stritarjeva stoletnica.** Dne 6. marca poteče sto let od rojstva našega pesnika Josipa Stritarja. V njegovi rojstni občini Velikih Laščah so osnovali poseben odbor za čim svečanejšo proslavo, ki bo 5. julija v Velikih Laščah.

— **Žrtve strašne nesreče ob Mrežnici blizu Generalškega stola** so našli šele te dni. Sicer je prvo truplo voda naplavila prejšnji mesec, teden pozneje še eno truplo, a ostala štiri trupla so izkopalni te dni. Bila so tako dobro ohranjena, da so lahko ugotovili identiteto, seveda so radi 70 dnevnega ležanja v zemlji na zraku hitro razpadala. Trupla so ponovno pokopali na stroške banske uprave. Žrtvam dela časten spomin!

— **Kralj Boris v Beogradu.** Na povratku iz tujine se je včeraj vstavil v Beogradu bolgarski kralj Boris s svojo suito. Nastanil se je pri Nj. Vis. knezu-namestniku Pavlu in kneginji Olgi. Kralj Boris ostane v Beogradu nekaj dni.

Na policiji nič novega

Ljubljana, 18. februarja. Ljubljansko policijo očitno danes zlikovci ignorirajo, zgodilo se ni nič novega, kar bi moglo zanimati povprečnega zemljana. Kriminalisti sicer natezavajo na juridične natezalnice zločince, tatove, potepuhe ter druge take nevarne izvrške naše družbe. Ampak ti zopet niso karsibodi, spretno se izmikajo, potvarjajo se, ter izvijajo na vse načine! In tako se potem prerekajo, da pred milim Bogom ne veš, kdo bo zločinec in kdo kriminalist. Šele ko policist odpele prvega, da se še malo omeheča v zaporih, veš, da je elegantnejši zločinec, a skromnejši kriminalist! Sicer je pa že tako, da zločinstvo nese, ne pa kriminalistika. In tako ga toliko časa mehčajo, da popolnoma dozorja za preiskovalnega sodnika, ta ga še preustroji za došti zrelega za pravega sodnika. Ko pa pride do razprave, pa taji vse skupaj! Ves je nedolžen ter čist, najmanj lili bi mu morali dati v roke ter ga spusti na svobodo, da lahko zaigra znova svojo vlogo. In ubogi časopis, ki si je tedaj upal napisati le količjak senčnega zlikovca, si naprti najstrašnejšo tožbo. In začne se stara pesem: ni res, da je res; temveč je pa res, da ni res! Pravzaprav je pa: res da je res! Sicer pa že danes napišem, da ne bo zamere: ni res! Vsi smo čisti. Če ne verjamete, pa vprašajte policijo, to vam potrdijo črno na belem, vsaj nam so tako rekli.

Nesreče in samomori

Ljubljana, 18. februarja. Bolnica je imela več dela, kot policija. Mali enoletnik Milakar Franc, sin posestnika iz Starega trga pri Logatcu, si je prevrnil nase vroče mleko. Odnesele je zaenkrat le poškodbe po ročicah! Jenko Roza, 18 letna hči posestnika iz Goričan, je pa v gozdu tako nesrečno padla, da si je zlomila levo nogo.

Budič Jože, star 38. let je pa imel nesrečo pri konjih. Vozil je v Veliki dolini, pa je pri tem prišel preblizu iskrega konja,

katerega je udaril s kopiti ter ga precej poškodoval.

Sedaj pride pa na vrsto fizol. Kar dve ženski sta si ga privoščili v precej nevarni meri. Ri-

Beseda dneva

Modrost jači modrega bolj nego deset mogotcev, ki so v mestu. Res, na zemlji ni pravičnega človeka, ki dela dobro in ne greši. Naj ti tudi ne sega do srca vse, kar se govori, da ne boš moral slišati, kako te hlapec tvoj preklinja; kajti mnogoterikrat, tvoje srce ve, si tudi ti druge klet. (Sv. pismo: Propovednik, pogl. 7, 19 — 22.)

gvar Frančiška, služkinja iz Ljubljane, se ga je napila, pa tudi Gajšek Matilda, 18. letna natakarica iz Kranja je segla po tem strupu. Obe je sprejela bolnica, da jih reši ter jima podaljša življenje.

Včeraj se je vračala proti domu Miklavčič Marija. Nesrečno se je opotekla ter padla tako nerodno, da se je precej potolkla. Dobra usoda pa je hotela, da se je baš tedaj pripeljal na motorju mestni zdravnik dr. Mis ter priskočil na pomoč. Obvezal je Miklavčičevo ter tudi poklical reševalno postajo. Ker pa poškodbe niso tako nevarne, so donesrečenko odpeljali domov v Križevniško ulico, kjer bo ostala v domači oskrbi.

Vojna — proti komu?

Neki angleški časnik iz Durban (Južna Afrika) pripoveduje tole zgodbo iz svojih vojnih spominov: V avgustu 1914. sem bil na neki ekspediciji v Ugandi, ko sem nenadoma prejel brzojavko: »Vojna napovedana, aretirajte takoj vse sovražne inozemce v vašem okraju.« — Jaz sem odgovoril: »7 Nemcev, 3 Belgijci, 2 Francozi, 4 Italijani, 2 Švede in dva Amerikanci aretirani. Prosim obvestila, proti komu je napovedana vojna.«

Razgovori s čitatelji

Naša gesla

Ljubljana, 18. febr.

Prijatelju, ki je spričo današnja njegova položaja malodušen:

Le ne pesimizma, prijatelj! Pesimizem je kakor strup, ubija duševno in telesno. Samo z optimizmom je mogoče prodreti, ta da je zaupanja vase, s tem pa energije in podviga.

Smo v materijalistični dobi, a še vedno je duh nadvladoval materijo, — nič strahu, počasi, a sigurno si le utirajo pot duhovne in moralne vrednote in bodo končno zmagale.

Ne glejte tako črno v bodočnost, če je sedanost črna. Bodočnost je gotovo bodočnost malega človeka, bodočnost ljudstva, ki ga pri nas z 90% tvori mali človek. Bodočnost je naša.

Naš list, kakršen je danes, je stopil na plan kot izrazito ljudski list, glas malega človeka za malega človeka, in naša gesla prodirajo. Kako tudi ne bi prodrla zdrava pametna gesla, ki jih nismo postavili mi, ampak nam jih narekuje ljudski glas, ki ga poznamo in razumemo. Mi govorimo iz ljudstva za ljudstvo.

Z zadovoljstvom opažamo, da se naše geslo »za malega človeka« začneja uveljavljati že tudi v drugih političnih sferah. V nedeljo je na zborovanju JRZ v Nišu nastopil s tem geslom g. minister brez portfelja dr. Miha Krek, rekoč, »da so edini solidni temelji za upravljanje javnega življenja zdravi možgani našega malega človeka in našega kmeta«. Tako je, g. minister.

Naš list se tudi odločno zavzema za depolitizacijo cerkve, šole in urada. Zdaj smo tudi z druge strani zaslišali glas, ki se v tem z nami strinja. V banovinskem svetu je včeraj banski svetnik dr. Leskovar (Maribor) izrekel: »Učiteljstvo nima v politiki nič opraviti, ono spada v šolo, kjer ima kot vzgojitelj dovolj široko polje dela in udejstvovanja. Če se bo to zgodilo, bo ljudstvo s spoštovanjem zrlo na učiteljski stan«. — Prvič izza trideset let slišimo pasti take simpatične besede iz tabora, ki mu pripada dr. Leskovar. Hvala Bogu, da prodirajo že enkrat tudi to spoznanje. Naj bi vsestransko prodrlo in se dejansko uveljavilo! Potem bo naša šola, vzgoja naše mladine, postavljena na pravi etični in kulturni temelj in potem bo tudi učiteljskemu stanu po dolgem spet enkrat zasijala zlata svoboda; da ne bo učitelj v svojem poklicu več hlapec zdaj te zdaj one politične sile, ampak bo zares gospod!

— Sodba v Aix-en-Provence pravomočna. Ker se obsojeni marsejski teroristi Kralji, Rajič in Pospišil v roku treh dni, ki jim ga določuje zakon, niso pritožili proti sodbi, s katero so kaznovani na dosmrtno robijo ter deportacijo, je obsodba postala pravomočna in bodo vsi trije čimprej odpeljani na Hudičeve otoke.

Smučarji! Alpinisti!
v glavni vlogi

Luis Trenker

Ob 16., 19.15 in 21.15 uri

KINO SLOGA

TELEFON 27-30

OGLEJTE SI VELEFILM

IZGUBLJENI SIN

Kot dodatek šaloigra Hans Moser:
»VI STE MOJ GOST«

Najnovejši zvočni tednik z reportažo
iz Ga-Pa olimpiade!

Borba za prostor in sekunde

Železničarji — mučeniki moderne dobe divjega tempa

Ljubljana, 18. febr.

Moderne dobe si ne moremo predstavljati brez sodobnega prometa. Moj obisk je veljal tem čuvarem prometa, hitrosti ter tudi naše varnosti.

Naš štacjon

V vsakem kraju je središče vsega življenja baš kolodvor ter tudi pošta. Zato so tudi to stavbe kot se šika, samo v Ljubljani ni tako. Naredil sem se tujca, previdno grem proti stavbi, ki stoji na Masarikovi cesti. Srečam gospoda, o katerem sem bil prepričan, da me ne bo spoznal za ljubljansko srajco, previdno privzdignem klobuk ter vprašam: Prosim, kje je pa kolodvor? Videti bi ga morali, s kakšno zadrego mi je mož pokazal tisto stavbico tam. Smilil se mi je, videl sem, da mu je tisto tam, kar je označil za »štacjon«, le vseeno premajhno. Ošabno sem se mu zahvalil, češ, pri nas v Ameriki je takale hišica samo povprečen kokošnjak. Na tiho sem si mislil: Dobro da ne ve, da sem tudi jaz iz Ljubljane.

Enkrat po tri, po dve ...

Na kolodvoru sem takoj udaril v središče prometa: v prometno pisarno. Kopica skrivnostnih naprav, telefonov, razpih signalov, mikrofonov, vmes pa nervozno tekanje, naročanje, hipoma zazvoni zvonec, tam zabrni nekaka raglja, hipoma zaslišim tatata ta ta: Morsejevi znaki. Mogoče javljajo strašno prometno nesrečo, mogoče povišanje voznih tarifov, mogoče se bomo pa jutri že zastopili vozili po železnici? Najbrže pa samo to, da ima vlak nekaj minut zamude. Prometni uradnik mi razlaga vse posamezne podrobnosti: na ta del aparature smo zvezani na vzhod, ta del nas veže pa z zapadom. Vlaki prihajajo iz leve, se nam javljajo s trikrat po tri udarci, z desnega pa dvakrat dve in enkrat tri. Če javijo udarci enkrat po tri, enkrat po ena ter enkrat po dva, to pomeni, da prihaja vlak z lokalne proge itd. Od vsega tega pripovedovanja se mi je kar mešalo v glavi: enkrat po tri, enkrat po dva, enkrat po ena, in tako dalje. Rdeče lučke žarijo, tedaj stoj! Zeleno lučko žarijo, tedaj stoj! Zeleno lučko ima zopet strogo svoj pomen, modra lučka svojega, še najbolj nedolžna je navadna bela lučka. Signal podnevi: normana poza stoj, levo gori prosto naprej! Kretnica sem, kretnica tja, pazi na signal. Pozor vlak, levi tir. Tri minute zamude, premalo, zadrži naslednji, da ne trči. In tako se večno borijo za prostor, za minuto, za sekundo, za udobnost ter ugodje potnikov.

Z eno nogo v grobu

Vsemu temu aparatu pa služi v svojo vestnostjo naš železničar, nikdar prost, navajen na skromno življenje, z vsem zadovoljen, junaški ter tih. Stara je prislovica, da stoji železničar z eno nogo v grobu, a z drugo v zaporu, kakor rudar. To je tudi žalostna resnica. Samo iz preutrujenih možganov zgrešen signal, pa že lahko zdrvi vlak nesreči v žrelo, železničar pa ali se ponesreči, ali pa roma v zapor, vsekakor pa je končana njegova pot. Sicer pa železničar ne pozna nedelj ne praznikov, ko pride vrsta nanj, mora nastopiti natančno ter vestno na sekundo svojo službo. Tu ne velja ne izgovor, ne opravičilo: vlak mora na pot na vsak način ter za vsako ceno.

Čudna misel

Pot me je vodila tudi po ostalem kolodvoru. Najbolj me je zanimal mož, ki visoko v zraku v mali kobilici čudežno premika kretnico. Njegova moč je čudežna, če le poželi, požene ves vlak v pogubo. Malenkostno premakne kretnico, pa že zdrvi vse v brezoblično maso jekla ter pločevine. Obšla me je čudna misel: Kaj če bi tale mož nenadoma zblaznel? Zares čudna misel, toda drugače že res ne moreš misliti, ko gledaš kopicco ročajev, vzvodov, zvoncev ter vse take nam nepoznane šare.

— Ste kdaj utrujeni?

— No večkrat se mi prav pošteno vrti v glavi!

Pa mož ni niti mogel z menoj pošteno govoriti. klicale so ga rdeče, modre, zelene lučke, na steni je čudno drdralo, kot da se bliža vihar. Govoril je v telefon same številke, črke ter razne okrajave. Ker sem videl, da sem tukaj zelo odveč, sem jo pobrisal v kurilnico.

Poklicna bolezen

Kurilnica je dolgo črno poslopje zadaj za kolodvorom. Prvo, kar sem opazil, je bil grozen prepih, pa kljub temu Polno dima. Delavci so neusmiljeno izpostavljeni temu prepihu, skoraj vsakemu se vname uho po preblajenju.

Začel sem globoko spoštovati te ljudi dela, trpljenja, moderne mučenike naše neugnane dobe, ki besno hiti nekam v neznanu. Obrnem se do

prvega, ves sajast je z globokimi razami v licu.

— Ste že dolgo tukaj v službi?

— Osemnajst let, sicer me pa pogledajte samo v ušesa, pa boste videli, da je res. Čudne otekline v blizini ušes, pač poklicna bolezen teh ljudi.

Zvedel sem pa še nekaj, kar mi ni šlo v glavo. Tukaj namreč sprejemajo tudi strojevodje vsak svoj stroj, da ga potem odvedejo na progo.

Ni mi šlo v glavo

— Ze dolgo vozite svoj stroj? vprašam zrelega možakarja.

— Ze več let! Mož mi je povedal, da mora iz svojega zaslužka plačevati olje za mazanje stroja, če bi ga porabil le količnik dovoljeno mero, ki pa je le preveč tesno določena. Če pa bi nastala poškodba na stroju zaradi slabega mazanja, bi tudi to moral plačati strojevodja. zato pa naši vestni strojevodji raje dodajajo za olje iz svojega! Ni mi šlo v glavo, pa že mora biti tako prav, če je država tako uredila.

Spoznal sem in ni mi žal za to spoznanje: za svo varnost v prometu ter tudi točnost gre devetdeset odstotkov zaslug le našemu vestnemu, točnemu, vpludnemu, ter treznemu osobju. Le s svojo voljo ter pridnostjo nadoknadijo druge, včasih res težke tehnične nedostatke, ter tako državi pomagajo preko svojih službenih dolžnosti.

Po občnem zboru likovnih umetnikov

Ne preklinjajte naroda

Ljubljana, 18. febr.

Če bi bili za naslov napisali, da so umetniki imeli zborovanje, bi gotovo ne zbudili zanimanja širših krogov, saj je splošno znano, da umetnikarji zborujejo takorekoč neprestano. Arhitekti, slikarji in kiparji, pesniki in pisatelji, glasbeniki vseh vrst in gledališki igralci ter sploh vse, kar se ubija za labor, ki ga po mišljenju slavnega Preradoviča niti koza neče, torej ves vesoljni narod tega grenkega poklica toliko predebatira in prepolemira, da bi zmanjkalo papirja na vsem svetu, če bi hoteli poročati o vseh teh zborovanjih. Drugače je pa pri našem

Društvu likovnih umetnikov

ki mu je prva in glavna naloga, da svojim članom zagotovi kruh, torej stanovsko društvo z namenom, kakršnega imajo obrtniška združenja, uradniška društva, predvsem pa delavske organizacije in tudi njih stranke. Za boje o raznih strujah in za kritiko tovarišev se itak čez mero brigajo prej opisana zborovanja! Kdor pa kaj zna in tudi zares dela, temu je tudi pri nas zagotovljeno vsaj znošno življenje. Res so tudi izjeme, vendar je pa večno moledovanje in neprestano zabavljanje, češ da mora pri nas umetnost stradati in umirati od gladu po krivdi naroda, popolnoma neupravičeno.

Vsem stanovom je dandanes bolj ali manj težko, večini pa obupno. In noben stan ne trdi, da bi bil svetovni krizi kriv naš mali, revni in neboljše ni narod. Vsakdo pa, ki ta naš narod tako ali tako spozna, tudi ob-

čuduje, kako so Slovenci vneti za umetnost. Tudi taki, ki še nikdar niso videli lepote naše domovine in niti ne vedo, kje je na globusu, cenijo našo pesem in glasbo, govore s spoštovanjem o naši lepi književnosti in hvalijo tudi našo likovno umetnost. Še bolj se pa čudijo tujci, ki prihajajo k nam, koliko je pri nas umetnosti vseh vrst povsod, saj vendar tudi ni več boljše hiše brez originalov naših umetnikov. Prepričajte se po naših uradniških stanovanjih, čeprav se naš uradniški življenjski standard komaj meri s standardom inozemskega delavstva. Tujci priznavajo, da je po naših hišah znatno več umetnin, kakor v njihovih deželah. Naposled nam pa tudi ni treba naštevati dokazov, saj nam je sobotni občni zbor Društva likovnih umetnikov, ki je sedaj glavno in tudi uradno predstavništvo tega stanu, dalo v roke najmočnejši dokaz s soglasno izvolitvijo

dveh častnih članov

Na predlog predsednika Gojmirja A. Kosa je bil izvoljen za zasluge, ki jih ima za društvo, upravnik Narodne galerije Janez Zorman, za njim pa na predlog slikarja Božidarja Jakca predsednik Nar. galerije dr. Fran Windischer.

Janez Zorman

je tip entuziasta za umetnost. Premožen mož je bil, a naposled je ta do skrajnosti, požrtvovalni idealist našel takorekoč zavetje v tisti Narodni galeriji, ki jo je on postavil, jo ustanovil in ji dolgo predsedoval. In, ko

— Življenje je res teater! Ko on hoče, ona noče, ko pa on noče, ona hoče. Ko pa oba hočeta, zastonj pade in tedaj se prične tragedija!

je imel, tudi njegovim umetniškim znanecem in prijateljem ni bilo treba stradati, sam je pa pozneje prestal marsikaj.

Dr. Fran Windischer

je gospodarstvenik, naš najodličnejši. In je tak predsednik Narodne galerije, da bi jo brez njega morali zapreti. Mecen je, ker je toliko žrtvoval v gotovini, toda še več je vreden njegov Narodni galeriji žrtvovani čas. Prav visoka je ta vsota, saj gospodarstveniki računajo s časom kakor z zlatom.

Oba častna člana sta predstavnika slovenske ljubezni in in požrtvovalnosti za likovno umetnost. Kje imate drugje tako idealiste in kje gospodarstvenike, ki bi poleg svojega denarja dali umetnosti tudi svoj razum in srce.

Gospodje umetniki, kadar boste v stiskah spet slabe volje, ne padite v izkušnjo, da bi preklinjali ves slovenski narod, temveč se pri neprestanem učenju in marljivem delu spomnite na moža, ki ste ju imenovali za častna člana.

Kabel Maribor — Beograd

Beograd, 18. febr.

Telefonska proga Maribor — Zagreb — Beograd je ena naših najvažnejših. Po njej se vrši največji del našega mednarodnega telefonskega in brzojavnega prometa. Ob vsaki večji vremenski nezgodi, ujmi, viharju itd. pa se na čišče zgodi, da se proga pokvari in za nekaj časa ne more opravljati svoje prevažne funkcije. Sedanji pošt-ni minister dr. Kaludjerčič je na vprašanje novinarjev glede te važne proge izjavil, da se prej ne bomo izognili tem nevarnostim, dokler se za to progo ne bo postavil kabel, ki potem ne bo izpostavljen vsem vremenskim nepravilnostim. Za ta kabel je že narejen podoben načrt, ki ga bo treba takoj uresničiti. Za gradbo se predvideva proračun 180 milijonov dinarjev.

— Pa sem res zadovoljen, stanovanje sem že dobil: tri sobe ter kuhinja, vse skupaj samo 2400 Din. Samo še to moram gledati, kje dobim za stanarino!

Smrtno sovraštvo

Se nič ne spominja svojega zla dejanja

Ljubljana, 18. febr. Popolnoma bel je že Matija Mrak, saj je tudi že čez sedemdeset let. Kakor pergament je koža na njegovem suhem obrazu. Jeza in strasti so mu oglodale lobanjo. Ostri pogledi švigajo iz nje, da je podobna golim glavam tistih odurnih jastrebov-velikanov, ki po makedonskih selih iz višin preže na mrhovino. Vsa fara sv. Antona v Poljanski dolini ve, da je Matija z Gorenje Dobrave mož, ki ne pozna šale. Bil je že kaznovan, prav tako pa tudi že preklican.

Oni teden je stari Matija stal na št. 79, pred s. o. s. Lederhasom, ker je decembra meseca svojega sina Janeza sunil z nožem v prsa in ga lahko poškodoval tudi na roki in nad očesom. Ali to še ni vse! Skrajno surov človek je Matija in v pijanosti podivja, da so pri hiši večni prepiri. Ves svet sovraži, najbolj pa sina in sinaho.

Tedaj mu je Janez prinesel večerjo v njegovo sobo in stari je takoj skočil proti vratom in jih zaprl, zagrabil sekuro in z njo udaril

sina po zatiljku,

tako pobitega je pa, kakor mesar, še z nožem!

Težko ranjenega Janeza so takoj odpeljali v Škofjo Loko in dalje v ljubljansko bolnico, da so ga

že o polnoči operirali. Edino tako nagla pomoč mu je rešila življenje.

— Bil sem bolan. Tako hudo vročino, kakor pljučnico, sem imel da se prav nič ne spominjam.

— Bolan in močan, da ste tako pritiskali! ga spominja drž. tožilec dr. Lučovnik.

S. o. s. Lederhas ga še vprašuje, obtoženec pa samo tiho mrmra in se otresa: »Se ne spominjam, nič ne vem, nič!«

Sodni zdravnik dr. Suhar obširno opisuje poškodbo in dokazuje, da je bila

smrtno nevarna

— Drugače bi ga ne bili operirali o polnoči, če bi ne bili smatrali rane za smrtno nevarno! ugotavlja s. o. s. Lederhas, drž. tožilec pa ne more verjeti in predlaga še zaslišanje drugega izvedenca, šefa kirurškega oddelka dr. Blumauerja.

Dr. Suhar diktira: Rana je bila s prstjo onesnažena in bi se bila zato sigurno ognojila. Prav tako gotovo bi bil gnoj prodril skozi spranjo kosti in inficiral možgansko opno, a gnojno vnetje možganske mrene je neizogibna smrt. Zato je bila poškodba na zatiljku težka in smrtno nevarna.

Zaradi zaslišanja dr. Blumauerja je bila razprava preložena.

Že tri leta spi

Lepa Američanka, ki se ni zavedla od leta 1932

Ze kot deci nam je bila ljuba pravljica o začarani kraljici, ki je spala sto let. Kot vse v modernem času postaja resnica, kar je bilo še do nedavnega bajka, tako tudi postaja resnica sicer ne stoletno spanje, pač pa vsaj triletno.

Lepotica, iz bajne Amerike seveda, se zove Patricia Mc. Guire, baš te dni bo proslavila svoj 31. rojstni dan. Leta 1932, je padla v lahno nezavest ter iz te nezvesti v mirno spanje. Prebuditi je ni bilo mogoče. Zdravniki so tedaj bili pred čudeno zagonetko. Vsa zdravniška znanost ji ni mogla pomagati. Prisiljeni so bili, da so jo umetno hranili ter

jo tako ohranili pri življenju. Le da bi jo obudili, so poizkušali vse mogoče injekcije, masaže z visokofrekvenčnimi toki, jo izpostavljali vsem mogočim žarkom, pa vse zaman. Lepotica je neopretrgoma spala svoj čarobni san.

Zadnje dneve pa kaže zaspanka čudne znake, vse kaže, da se budi. Včasih premakne kak ud, oči so deloma odprte, včasih celo z očmi sledi gibajočim predmetom. Dr. Eugen Kraut, ki jo je ves čas stalno nadzoroval, je napisal o tem precej obširno razpravo. Pravi, da se bo lepota kaj kmalu popolnoma zbudila.

Ves čas spanja, in to že preko tri leta, ni spregovorila niti besedice. Sicer je pa tudi njeno splošno telesno stanje znatno boljše kot prva leta. Ko se bo popolnoma zbudila ali bo tudi dejala kot pravljica kraljica: »Princ moj, dolgo si hodil!«

Smet s št. 79

Ljubljana, 18. febr.

Saj nič ne rečemo, da bi morda arestantje slabo pometali dvorano, kjer so bili sprejeti v sodno palačo na hrano in stanovanje, mi pravimo samo, da vendar sem in tja kaka smet ali drobtinica razveseli dostojanstva dvorane vajeno oko. Pred dnevi sta se pred malim senatom zagovarjala dva mlada, zaradi svoje odkritosrčnosti prav simpatična fanta tam od Hrastnika. Za malenkostno nerodnost pravzaprav, da sta oba spet šla vesela domu.

Ali izpoved se je menjala, da je bilo prvič drugače zapisano, kakor drugič, naposled sta pa zopet enako povedala.

— Ja, kako pa je to, da sta drugače povedala, so ju vprašali. In je starejši povedal čisto resnico:

— Matji so našli mekega dohtarja, pa se je ta tako izmislil.

Odkritosrčnost je prav močno potegnila slepe Justicije.

Pomočniški zbor na Jesenicah

V nedeljo 16. t. m. se je vršil na Jesenicah ustanovni občni zbor Pomočniškega zbora združenja trgovcev ra radovljiški srez, na čelu z predsednikom g. Fürsagerjem in eksekutiva Zveze pomočniških zborov na čelu z predsednikom g. Melicerjem.

Ustanovni občni zbor je otvoril g. Vilko Jerman. Po pozdravih je tajnik Zveze g. Kravos v daljšem govoru obrazložil pomen in namen Pomočniških zborov ter dal smernice in navodila za delovanje novoustanovljenega zbora.

Sidile so nato volitve prvega odbora in so bili soglasno v odbor izvoljeni: za načelnika g. Vilko Jerman, v odbor pa z Jesenic gg. Majerhold Edi, Strugar Mici, Zima Tončka, Zupan Krista, Simonič Vinko in Malej Zinka, iz Radovljice, gg. Vrenko Josip in Erat Ivica, z Bleda g. Savnik Mara, z Lesc g. Drobne Roza in iz Boh. Bistrice

g. Kerin Ljudmila, v nadzorstvo sta bila izvoljena gg. Steiner Anton z Jesenic in Bogataj Janko z Bleda.

Norvežanka Egidius po uspelem tekmovalju na ledu v Ga-Pa stopa na tribuno. Levo pa vidite zapeljivi Američanki sestri Weigel, ki sta se na olimpiadi z uspehom uveljavili

Berač, ki je kupoval hišo za 260.000 dinarjev

Split, 18. febr.

Včasih je natura muhasta. Tudi skrajno pohabljenim ljudem da možnost, da se med človeško družbo primerno uveljavijo. Nekaj podobnega je bilo namenjeno tudi beraču in pohabljenцу Ante Ercegu, ki se je po vseh štirih vlačil po splitskih ulicah.

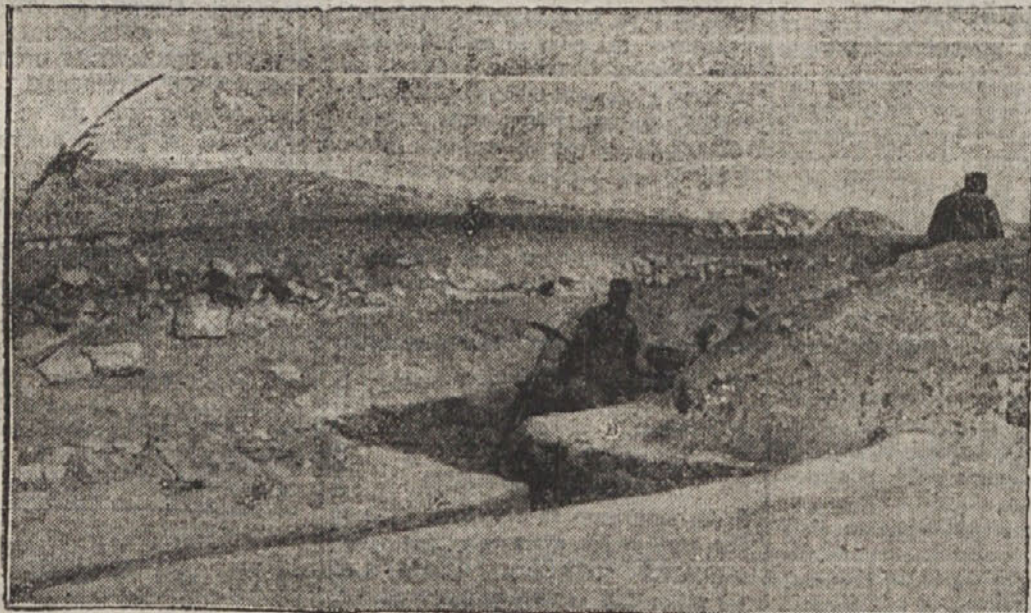
Poleg svojega rednega beraškega posla se je mož lotil tudi trgovskih poslov. Okoli deset dni je prav »resno« kupoval neko veliko stanovanjsko hišo in lastnika zagotavljal, da mu na račun kupnine lahko takoj izplača 260.000 dinarjev. Lastnik, ki je bil v finančnih skrbeh, bi bil rad prodal hišo, zato mu je bila kupčija po godu. Berač Ante se je kar za deset dni nastanil pri njem in užival njegovo gostoljubnost, ki na račun dobre kupčije seveda ni štedila z dobrotami. Končno pa se je izkazalo, da o govornem denarju ni ne duha ne sluha, temveč da je premeteni Ante na štirih zastojah užival deset dni lepo življenje. Plačal ga bo šele na policiji, ki ga je aretirala potem, ko je podobno goljufijo zagrešil še v Makarski.

Katehet pripoveduje v šoli:

— Mojzes je na Sinajski gori razdrobil obe plošči; z desetimi božjimi zapovedmi. Kako je pa potem to, da so se božje zapovedi vseeno ohranile?

Stanko trgovca hitro odvrne:

— Gotovo so v nebesih imeli kopijo!

Pretekli teden so se zavarovali Angleži na meji Egipta in italijanske Libije s strelskimi jarki. Tako so pripravljeni na morebitni vpad Italijanov v Egipt. Jarke so morali kopati domačini

Lenardič ni mrtev!

Po nesreči je čital v dnevnikih, da je mrtev, smrtna žrtev je bil pa trgovec Marinič

Zidani most, 18. febr. Pretekli petek ob 22.15 se je zgodila velika avtomobilska nesreča. Iz Celja je vozil težko naložen tovorni avto po cesti ob Savinji. Peljal je okoli 3.500 kg jabolk za 7000 Din proti Zagrebu. Sadni trgovec g. Lenardič iz Zagreba jih je nakupil pri Kmetijskih družbi v Celju ter jih hotel vnovčiti v soboto na zagrebšem trgu.

Avto je šofiral g. Dolinšek Ignac. Poleg njega pa sta sedela še njegov brat Karel, sadni trgovec g. Lenardič in njegov prijatelj Marinič Mihael. Ta je odposlal jabolka že v Zagreb. Hoteč priti čimprej na trg, je prisedel v avto, kar je postalo zanj usodno.

Potniki v temi

Sredi poti med Rimskimi toplicami in Zidanim mostom v vasi Gračnica sta hipoma ugasnili na avtu obe luči. Gotovo sta pregoreli žarnici. Avto je zavozil v skalo, takoj nato pa je šofer vozilo okrenil na levo; vozil je kakih 7 metrov po občestni živi meji. Za tem pa je zdrknil po precejšnji, kakih 20 metrov dolgi strmini, se trikrat prevrnil in padel v Savinjo. Nesreča se je zgodila tako bliskovito hitro, da šofer ni mogel misliti na

zavoro. Zaradi tega ga ne zadene nikaka krivda.

Strašne posledice

Potniki so klicali obupno na pomoč. Šoferjevega brata Karla je vrglo v Savinjske valove, da ga je Ignac komaj rešil vsega premraženega. Trgovcu Mariniču je počila lobanja ter je izdihnil, ne da bi se zavedel. Le s težka so ga potegnili izpod kupa ruševin. Ostali trije pa so na srečo dobili samo manjše praske.

Pokoni trgovec g. Marinič je bil po komisijskem pregledu in po naročilu sreskega sodišča iz Laškega prepeljan v mrtvašnico na pokopališče v Loko pri Zidanem mostu, kjer so ga pokopali. Lastnik avtomobila ima okoli 15.000 Din škode. Veliko škodo ima tudi trgovec Lenardič, ki so mu skoraj vsa jabolka popadala v Savinjo, ki jih je odnesla. Časopisi so poročali, da je bil trgovec Lenardič smrtna žrtev nesreče, kar pa seveda ni bilo res. Tako je Lenardič po nesreči čital, da je mrtev.

Cesta od Zidanega mosta do Rimskih toplic je zelo ozka ter ima mnogo ovinkov. Zato je potrebno, da jo takoj razširijo ter na ta način preprečijo slične nesreče.

nega moža v hišo, napadalca pa sta odšla proti svojemu domu.

Poklicali so takoj rešilni avto. V ptujski bolnišnici so Cvetka takoj operirali in ugotovili, da ima na 6 mestih ranjena čreva in je le malo upanja, da bi ostal pri življenju. Cvetko je komaj 25 let star, oženjen in oče 1 otroka ter je znan miren in dober gospodar. Juhart pa se je takoj drugo jutro sam javil na orožniški postaji.

Roparski napad

Domžale, 18. febr.

Naše podeželje vedno znova razburjajo razni roparski napadi, požigi in vlomi. Vsa okolica živi potem dolgo časa pod vtisom takega zločina, dokler drugi ne zbrše prvega ter tako znova ne razburja ljudi.

V soboto se je vračal mehanik 36 letni Anton Zore, doma iz Stegenj, po cesti v Dobu pri Domžalah. Stopil je v gostilno, kjer je dobil dva neznanca, ter jih tudi povabil pit. Popili so precej vina ter žganja, zato so zapustili gostilno precej vinjeni. Gostilničar je opazil, kako sta vodila Zoreta neznanca za roko.

Zjutraj se je pa znašel Zore ves krvav ter težko ranjen. Prepeljali so ga k domžalskemu zdravniku, ta ga je obvezal ter ugotovil težke poškodbe, nato pa odposlal v ljubljansko bolnišnico.

Zore je izpovedal, da sta ga neznanca izvabila iz gostilne, odvedla sta ga v nasprotno smer. Tu sta ga napadla, ga suvala z nožem, mu vzela denar, kolo ter klobuk. Gostilničar je pozneje opisal neznanca, na podlagi tega opisa so orožniki pozneje aretirali delavca Oblaka Matevža ter delavca Haceta Franca. Hišna preiskava je potrdila sum, pri obeh so našli okrvavljeno obleko. Udeležbo pri vsej tej zadevi je tudi priznala Oblakova žena. Domžalska orožniška postaja je vso družbo še s Hacetovo ljubico Dolničarjevo spravila na varno.

Ranjeni Zore je v ljubljanski bolnišnici radi prevelike izgube krvi v zelo resnem stanju.

Prijatelj, posodi mi, prosim, tisoč dinarjev. Trem sitnežem sem dolžan manjše vsote, pa bi se rad za vselej iznebil svojih dolgov.

Samomor bogataša

Split, 18. febr.

Včeraj je nenavaden dogodek močno razburil ves Split. V stanovanju so našli s prestreljenim čelom bogatega »Amerikanca« Luko Juras, 40 letnega silno premožnega samca. Preiskovalna komisija je našla Luko v postelji v mlaki krvi. Noge so mu visele na levo stran iz postelje, glava pa čez posteljni rob na desno. V desnici je krčevito držal samokres, v katerem so bili še štirje naboji neizstreljeni. Milijonar je za svojo smrt porabil eno samo kroglo, ki si jo je pognal sredi čela v glavo, kjer je krogla tudi ostala.

Luka Juraš je bil splošno znan kot silno bogat človek. Njegovo premoženje so cenili na več nego pet milijonov dinarjev. Kaj je bogatega moža gnalo v smrt, se ne da reči, splošno pa velja, da je bil vzrok samomora v tem, ker je Luka na sodišču izgubil pravdo zaradi neke neuspele ljubavne pusto-lovščine.

— Gospodična, rotim vas! Ta človek vam je pripovedoval o meni same neresnične in izmišljene reči. On je lagal!

— Čudno, imela sem vas res za poštenega. On vas je namreč zelo hvalil!

Dvoboj z avtomobili

Dvoboji s pištolami, sabljami in drugim orožjem niso nič novega. Ampak dvoboj z avtomobili, to pa je gotovo edinstven primer. Seveda se je to dogodilo v Ameriki in sicer nedavno v Denveru v državi Colorado. Neki policist je ravno prišel mimo, da je bil priča, kako sta se dva avtomobilista besno zakadila drug v drugega in sta se — kakor je policist dal pozneje na zapisnik — kakor dva kozla s svojimi rogovi zapletla, da nista mogla več vsaksebi. Na policiji je bila edina opravičba obeh benčniskih petelinov ta: »Kako se midva prepirava, je najina privatna zadeva! Vseeno sta bila kaznovana z globbo »radi nespodobnega obnašanja pri krmitu.«

Življenje za petelina

Majhni vzroki z velikimi posledicami

Ptuj, 18. febr.

Posestniku Juhartu Martinu iz Zabovcev je izginil pred nedavnim petelin. Baje ga je ustrelil s flobertovko neki posestnik, ker mu je delal škodo na njivi. Ustreljenega petelina pa je nato odnesel domov, da bi prikrl svoje dejanje. Juhartu pa je baje zaupno povedal, da je petelina vzel njegov sosed Cvetko. Ko je Cvetko zvedel, da ga Juhart dolži kraje, je vložil proti njemu tožbo, katero je Juhart izgubil. Tako je nastalo med njima sovraštvo.

Usoden prepir

V nedeljo proti večeru se je Cvetko odpeljal s kolesom k tistu in taščli. Ob povratku se je zgasil tudi v go-

stilni Korošec v Zabovcih, kjer sta se mudila tudi Juhart Simon in njegov brat Anton, čevljarški pomočnik. Med njimi je kmalu nastal prepir in pretep. Okrog 21. ure je Cvetko odšel domov ter je že odprl vežna vrata doma, ko sta prišla za njim brata Juhart in ga začela izzivati, da naj pride pred ograjo dvorišča, če si upa. Ta je vzel gnojne vile in šel proti ograji.

S čevljarским nožem

Ko pa se je povzpел na plot, ga je napadel Juhart Anton s čevljarским nožem in mu močno razparal trebuh. Pokazala so se čreva. Zgrudil se je na dvorišču. Žena, ki je slišala krik, je prihitela ter spravila težko ranje-

Velika senzacija v Ga-Pa je bila končna borba v hockeyju na ledu med Kanado in Anglijo. Od 1. 1924. ni bilo moštvo Kanade poraženo, to pot so jih pa porazili Angleži z 2:1. Slika kaže napet prizor v borbi obeh moštev

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

45

Drugi del.

Res, da so ga baronovi podatki zelo obremenjevali, toda policija ni mogla kratkoma zapreti obče spoštovanega človeka na podlagi nedokazanih sumničev, pa naj so prihajala od tako ugledne osebe, kot je bil baron Hardy.

Toda Davis je hotel priti stvar do dna. Poslužil se je najuspešnejšega sredstva, ki odpre usta še tako molčečemu človeku — denarja.

Tako se je lotil nekoga sluga, ki ga je hišnik Williamovega doma pred kratkim odpustil iz službe. — Nekaj zlatih kov, in sluga je postal zgovoren. Davis pa je kmalu uvidel, da ta človek samo ugraje, gotovega pa nič ne ve, kajti Morris ni nikdar povedal, kam potuje in ga tudi nihče ni smel spremljati na kolodvor.

Detektiv je previdno namigoval, če je mogoče zahajal Morris v Whitehaple, ali pa če je imel kaj ljubzenskih zadev. Sluga pa tudi o tem ni prav ničesar vedel, razen da je bil njegov bivši gospodar zaljubljen v svojo sorodnico, gospodično Elo, ki je s svojo materjo stanovala v njegovi hiši.

Davis je bil razočaran. Kaj naj stori? Naposled se je odločil, da se bo lotil hišnika, ki je že dolgo let služil pri Williamu.

Napetil se je tedaj k Williamovi hiši in pozvonil. Odprl mu je nek starejši človek in ga povprašal, kaj želi.

»Bi lahko govoril z gospodom Morrisom?« je vprašal Davis.

»Gospodar je odpotoval,« je neprijazno odgovoril starec.

»Kdaj se vrne?«

»Ne vem, najbrže čez dva, tri dni. Ali naj mu kaj sporočim?«

»Hvala, se bom kasneje zopet oglasil.«

To je bil zaenkrat ves uspeh poizvedovanja detektiva Davisa.

KDO JE IZDAJALEC.

William je ob desetih zvečer prišel na svoj dom. Nihče ga ni pričakoval, odkar ni bilo več Ele in njene matere. Služinčad pa je že spala.

Ko je šel po stopnicah proti svoji sobi, je zaslišal za seboj znane korake. Bil je njegov stari in zvesti hišnik.

»Ah, gospod,« ga je veselo nagovoril, »prav da, ste prišli.«

»Zakaj?« je naglo vprašal William, »se je kaj pripetilo — ali je prišla kakšna vest s Škotske?«

»Ne, gospodar, nekaj drugega je — povpraševali so po vas.«

»Tako? Kdo pa?«

»Policija!« je potihem povedal hišnik in plašno zrl v gospodarjev blede obraz.

»Policija?« je začudeno ponovil William. Ali so bili detektivi tu?«

»Sam eden je bil, gospod, in je vprašal, kje ste in kdaj se vrnete. Rekel je samo, da se bo zopet oglasil.«

»In ni povedal, kaj hoče imeti?«

»Ne, gospod.«

»Dobro,« je mimno odgovoril William. »Bomo že izvedeli. Lahko noč!«

Pokimal je hišniku in se podal v svojo sobo. Čim je zaprl za se-

boj vrata, je izginila tista hladna mirnost z njegovega obraza. Ellenega pisma ni pogledal ni. Nemirno je korakal po sobi in napeto razmišljal o vzrokih detektivovega obiska. Nikakor si ga ni vedel razlagati. Izdajstvo ni moglo priti v poštev, kajti nihče njegovih pomagačev ni vedel, kdo je pravzaprav on in kje stanuje. Tega ni niti Edvardu zaupal.

Razmišljal je o tem, da bi prodal hišo, kupcev zanjo mu itak ni manjkalo, ker je stala na ugodnem kraju. Sam pa bi odpotoval kam drugam, kjer ga policija ne bi več zasledovala.

Tok njegovih misli je prekinilo močno trkanje na hišna vrata. Stopil je k oknu in pogledal na ulico, toda nikogar ni opazil tam.

Tedaj pa je že prišel hišnik in mu javil, da bi tisti detektiv, ki je bil že zadnjič tukaj, rad govoril z njim.

»Kako pa ve, da sem tukaj?« je srdito vprašal gospodar.

»Tega mi ni povedal,« je odgovoril hišnik. »Rekel mi je samo, da naj ga vam javim.«

»Ali je sam?«

»Da.«

»Dobro, pa naj pride.«

V sobo je stopil visok, še dokaj mlad moš.

»Imam čast govoriti z gospodom Williamom Morrisom?« je vjužno spregovoril.

»Da, — in s kom imam jaz čast ...?«

»Jaz sem: detektiv Davis.«

William je po imenu dobro poznal tega sivečega detektiva, toda danes je bilo prvič, da ga je videl osebno. Nemir, ki ga je sedaj prevzel, je znal tako sprekno skriti, da ostro Davisovo oko ni ničesar opazilo.

Davis je sedel na ponujeni mizi in pričel:

»Gotovo se čudite mojemu obisku in to še tako pozno ponoč? slučajno sem šel ravno mimo in sem iz razsvetljenih vaših oken sklepal, da ste se že vrnili s potovanja, pa sem hotel porabiti to redko priliko ...«

»Zelo me to veseli,« je s tenkim posmehom na ustih odvrnil William.

Davis pa kot da ne bi tega opazil, je mirno nadaljeval:

»Staviti vam moram namreč nekaj vprašanj, gospod Morris. Upam, da boste toliko ljubezni in mi odgovorili nanja.«

»Če mi bo le mogoče — prav rad.«

»Najprej bi rad vedel, gospod Morris, daj mogoče poznate neko mlado dekle, Jenny Bathmoore po imenu?«

Pri tem vprašanju ga je Davis ostro opazoval. Izkušenemu detektivu ne bi bila ušla še tako majhna sprememba na nasprotnikovem obrazu.

Toda William je ostal povsem ravnodušen — niti ena mišica na obrazu mu ni vztrepetala. To vprašanje ga je (samo začudilo in nič drugega.

»Jenny Bathmoore?« je hladno odgovoril. »Tega imena še nikdar nisem slišal.«

William je res povedal po pravici.

O umoru tega dekleta ni policija ničesar spustila v javnost. Zato tudi William ni mogel vedeti, da je bilo to dekle umorjeno v Bukovem drevoredu, da je bila Skotinja in da ji je bilo ime Jenny Bathmoore.

»Iz raznih okoliščin izhaja, da vam to dekle ni bilo povsem neznano, gospod Morris?«

»Gospod, če mi ne verjamete, tedaj pripeljte to dekle, kadarkoli hočete in kamorkoli, da se bova videla iz oči v oči. Tedaj vam bo gotovo potrdila, da je tu poma. V Londonu je mnogo ljudi, ki jim je ime William Morris.«

Davis si je grizel ustnice.

Morris je govoril tako mirno in odkrito, da se je Davis moral uveriti, da res ničesar ne ve o tem dekletu.

In tako je detektiv uvidel, da zaenkrat ne bo ničesar mogel dognati, zato je sklenil, da najprej dobro prouči vse druge okoliščine in možnosti in šele potem stori odločilni korak. Rekel ni ničesar več in se je na kratko poslovil, češ, da se mora o zadevi še bližje informirati in se bo mogoče pozneje spet oglasil.

William se mu je samo porogljivo priklonil in ga spremil do vrat.

Ko je ostal sam, je pričel razmišljati.

Gotovo je tu izdajstvo po sredi, čeprav izgleda, da nič pravega ne vedo. Ampak, nekaj pa le morajo sumiti ...

Se jutri moram izginiti od tod. Niti dneva ne ostanem več tu.«

Iz domačih gajev

KSAVER MEŠKO:

Ob novem letu

Srce, prepevaj!

V kipeči radosti

glasno razodevaj:

Po božji modrosti

spet, zdravi, veseli

smo leto pričeli.

Kar jih doživimo,

vse dneve bežne,

vse sreče, nadležne,

Boga izročimo.

Naj On nas vodi,

spremlja nas povsodi,

podnevi, ponoči

nas varujoč.

V njegovi pomoči

vsak dan naj zasije

in ura naj bije

nam zadnja nekoč!

Ksaver Meško se je rodil 28. X. l. 1874. pri Sv. Tomažu nad Ormožem. Posvetil se je duhovskemu stanu in je dolgo deloval kot duhovnik med koroškimi Slovenci, nazadnje pri Mariji na Zilji, od koder se je moral po prevratu umakniti. Zdaj živi kot župnik in vodi župnijo *Sele nad Slovenjgradcem*. Meško se je uveljavil zlasti kot novelist. Napisal je tudi več odrskih del, medtem ko je kot pesnik manj znan širšemu krogu čitateljev. Naša pesem je vzeta iz knjige *»Mladini«*, ki je izdal l. 1927. Katoliška knjigarna v Gorici.

Za gospodinje

Nekaj praktičnih nasvetov

Nekatere jedi, katere pogrejmemo za večerjo ali drugi dan, imajo v pogretem stanju neprijeten okus po »pregnetem«. Ako pa te jedi denemo s posodo vred v vodo in jih tako v sopan, pogrejmemo, tega slabega okusa ne bo.

S preostalim kavinim vsedkom ki ga ponavadi mečemo proč, kaj lahko osnažimo razne masne predmete, kakor na pr. obod pri štedilniku, ki se vedno pri kuhi precej pomaže in zamasti; nadalje stole, madeže maščobe na preprogah in podobno.

Kadar kupujemo aluminijasto posodo, dajmo za kuho prednost čim tanjšemu aluminiju, ker se v taki posodi vse hitreje skuha. Za pekače pa je boljši debelejši aluminij.

Pepel od cigar ni kar tako brez vsake koristi. S takim pepelom se dajo dobro osnažiti srebrni in zlati predmeti. Tudi šipe in ogledala se posebno lepo osnažijo s tobačnim pepelom. A tudi kot uničevalec mrčesa je poraben ta pepel; namočimo ga skupno s čiki v vodi in z njim poskropimo in zalivamo cvetlice lončnice.

Sveže mleko lahko uporabljamo za loščenje (lakiranje) pohištva. Platneno krpico pomočimo v mleko, pomažemo po predmetu, potem pa hitro zdrgnemo z volneno krpo.

Kuhan krompir, ki ga zaradi kakšne zamude ne moremo dati takoj na mizo, pokrijemo v loncu s čistim prtičem, ki vsrka paro, krompir pa ostane lepo svež. Skuhan krompir od prejšnjega dne denemo v vrelo, slan krop, pa postane kot sveže kuhan.

Ce se je sir posušil, ga denemo za nekaj dni v gosto kislo mleko, kjer se spet lepo zmehča in posveži.

Ce nam pecivo (kruh, močnata jed) ne gre iz pekače, podložimo pod pekačo mokro krpo in se bo pečeno kmalu rado odluščilo od posode.

Pletene stole za verande in balkone, ki so poleg barve tudi prevlečeni z lilihom (lakom), osvežimo z vodo, v kateri smo skuhali nekaj čebule.

Kadar peremo solato, pridenimo vodi žlico kisa, ker potem sigurno odstranimo vsak mrčes s solate.

Astrološka napoved

za 19. februar.

Žudi današnji dan je za rodbinsko in ljubavno življenje nevesel. Razprtje, žalost, skrbi, moški ozlovoljeni, ženske potrte in malodušne. Oba spola danes nagibata k ljubosumnosti. Na moške pa bo današnje neugodno ozvezdje močnejše vplivalo, kot pa na ženske. V splošnem spremenljiv dan, ki deloma lahko prinese tudi kaj dobrega.

Današnji novorojenčki bodo praktični ljudje, z dobrimi sposobnostmi za svoj poklic. Bodo precej premeteni in bodo zato v življenju dobro napredovali.

Podležski rodoljub pride v mesto ter obedi v restavraciji. Poleg vsega mu servirajo tudi papirnato servijeto. Možaktr pa meni na glas: »Preklemsko daleč mislijo v tej hiši!«

NAJNOVEJŠA POROČILA

Umik — samo strateška poteza?

London, 18. febr. — Dopisnik agencije T. O. poroča s severne fronte, da so italijanske čete pri zmagi nad četami rasa Mulugete zaplenile ogromno število strelskih pušk in municije. Italijanski vojaki so bili zelo presenečeni, ker se niso nadejali, da so Abesinci tako dobro preskrbljeni z municijo. Veliko množino so tudi našli v bližine gore Aradam. V strelskih jarkih so Italijani našli tudi mnogo predmetov, ki so jih Abesinci vzeli padlim Italijanom. Naleteli so tudi na zelo okrašeno kaverno, ki je po mnenju vojakov bila stan rasa Mulugete. Abesinske čete so popolnoma demoralizirane. Italijanski letalci jih z vso silo bombardirajo. Več italijanskih avionov je danes odletelo z aerodroma v Makali v smeri proti Amba-Aladži, kjer so bombardirali umikajočo se vojsko, ki je pravkar dospela po izgubljeni bitki tja. Nekateri oddelki še vedno odgovarjajo na italijansko nadlegovanje prednjih

straž, toda so vedno poraženi. Italijani so že zopet dosegli Amba-Aladžo, ki leži 30 km južno od Makale. Še malo manjka in Italijani bodo zasedli kraj Buia, ki leži 10 km južno od Amba-Aladže ter tako prišli do ceste, ki vodi v Addis-Abebo, če se ne bodo Abesinci postavili v bran. V slučaju, da Italijani zasedejo Amba-Aladžo, obstoji nevarnost vpada rasa Mulugete in Sejuma od strani. Ker so ravno sedaj poslali Italijani dve diviziji v Somalijo ne morejo prodirati na celi črti. *Baje se je ta umik izvršil na višje povelje in je le nekaka strateška poteza.* Abesinci so izpredvideli, da so boji na odprtem prostoru za nje pretežavni in so zato, kot se govori v višjih krogih, ta poraz samo simulirali, da bi zopet zvalili Italijane v gore. V Addis-Abebi je zadnjih 48 ur padlo 75 milimetrov dežja. Dopisnik poroča iz Diredaue, da sta danes dva italijanska aviona zopet bombardirala Dagabur.

Jević-Savič, Luka Kostrenčič, Života Milanović, Dačić, Gjorge Jevtić, Danilović in Todorović so ustanovili poseben parlamentarni klub pod imenom »Narodni seljaški klub«, ki stoji na čelu državnega in narodnega edinstva.

Delegacija iz Slovenije pri dr. Vl. Mačku

Zagreb, 18. febr.

Pretekli petek je bila v Zagrebu pri dr. Vlad. Mačku 15članska delegacija predstavnikov slovenske opozicije iz krškega, novomeškega in brežiškega »sreza. Dr. Maček je delegacijo, ki jo je vodil urednik »Ljudske pravice« g. Ivan Kreft, ljubeznjivo sprejel in se spustil z njo v daljši razgovor glede sodelovanja s skupino okrog »Ljudske pravice«. Delegacija je bila od volilcev pooblašena, da je dr. Mačku sporočila, da so volilci iz omenjenih krajev, ki so pri petomajskih volitvah glasovali za njegovo listo, proglasili »Ljudsko pravico« za svoje edino glasilo.

Ob tej priliki je urednik »Ljudske pravice« sporočil dr. Vlad. Mačku, da mlada generacija kmetijskega gibanja v Sloveniji s simpatijami spremlja prizadevanje Hrvatov, ker vidi v tem pogoj za konsolidacijo Jugoslavije in sočasno rešitev slovenskega vprašanja.

Glede na govorice, da se dr. Vlad. Maček razgovarja tudi z nekaterimi slovenskimi predstavniki iz sedanje vladne skupine, je dr. Maček te vesti označil za tendenciozne in izmišljene.

Čitajte »Glas naroda«

Iz domače politike

Delo skupščine

Beograd, 18. febr. — Včerajšnja seja narodne skupščine je trajala samo nekaj nad pol ure. Predsedoval ji je predsednik Stevan Čirić. Sprva je potekala mirno in gladko, tako da so bili vsi sklepi sprejeti soglasno. Pozneje pa je prišlo do novih spopadov med opozicijo in vladno večino, tako da je moral predsednik sejo dvakrat prekiniti in jo končno odgoditi na jutri.

Zapisnik je bil odobren brez debate. Soglasno je bil tudi sprejet predlog administrativnega odbora, da se poslancem zvišajo dnevnice od 200 na 250 Din, tako da bodo dobivali na mesec po 7.500 Din. Povišanje velja za nazaj od 1. julija l. l.

Po prečitavanju raznih prošenj in pritožb je sledilo citiranje interpelacij izmed katerih je vzbudila pozornost zlasti interpelacija poslanca Rafajlovića na predsednika vlade glede političnih zakonov. Predsednik vlade dr. Stojadinović je pristal na nujnost, ki jo je nato tudi narodna skupščina soglasno sprejela.

Dr. Riko Fux je vložil dve interpelaciji, eno na ministrskega predsednika in zunanjskega ministra zaradi ukrepov za omiljenje škoda, ki jo trpi naša država zaradi sankcij proti Italiji, drugo pa na prometnega ministra z vprašanjem, zakaj ni dovolil polovične voznine delegatov za kongres Delavskih zbornic v Beogradu.

Sledila so vprašanja narodnih poslancev na predsednika skupščine, med katerimi je pršilo do takega hrupa, da ni bilo mogoče razumeti niti ene besede. Predsednik skupščine je hotel preiti na dnevni red, toda hrup se je med tem že tako povečal, da je moral sejo prekiniti. Ker se je nemir nadaljeval tudi po 20-mi-

nutnem odmoru, je končno predsednik sejo prekinil in odredil nadaljevanje za danes dopoldne ob 10. uri jutraj, ko se seja nadaljuje z istim dnevnim redom, to je z razpravo o novem trgovskem zakoniku.

Nov

parlamentarni klub

Narodni poslanci dr. Drago Janković, Voja Gjorgjević, Vuče-

Drugi dan banovinskega zasedanja:

Razprava o kmetijstvu

Ljubljana, 18. februarja — Drugi dan zasedanja banovinskega sveta Dravske banovine je bil posvečen razpravi o kmetijstvu. Podrobno poročilo je podal načelnik kmetijskega oddelka inž. Podgornik. V naši banovini so težke gospodarske razmere silno ovirale napredek kmetijskega gospodarstva. Pri vsaki akciji, ki je bila započeta, se je nujno občutilo veliko zadolžitev in popolno finančno izčrpanost kmetijskih gospodarstev, ki v pretežni večini niso mogla niti kriti svojih najnujnejših potreb, kaj šele, da bi mislila na razne investicije in splošen napredek. Na vsakem koraku je bilo občutiti strašno pomanjkanje kredita.

Težak položaj kmečkega gospodarstva

Kmetiska zaščita in splošna neukvidnost denarnih zavodov je bila ovira, na kateri se je razbila vsaka dobra misel in zdrav predlog. Razume se, da so se vsi posdvigi za napredek kmetijstva omejevali zgolj na take akcije, ki jih je naš kmet zmogel brez večjih denarnih žrtev in so se tičkale v glavnem sistematične kmetijsko strokovne izobrazbe

in smotrnega kmetovanja. Vsem panogam kmetijstva je banska uprava v preteklem poslovnem letu posvetila kar največ pozornosti. Z vsemi razpoložljivimi sredstvi je skušala na vseh poljih kmetijstva dati čim več pobude in je zlasti podpirala vsako dobro napredno stremenje v kmetiskem gospodarstvu. Tozadevno se je zlasti ozirala na tiste panoge, ki so deloma v teh časih še rentabilne, tako n. pr. sadjarstvo in podobno Velika skrb je bila tudi vložena v našo živinorejo, ki trpi težke udarce zaradi voljo skrajno nizkih cen in skromnega izvoza.

Kmetijska šola na Gorenjskem

V novem proračunskem letu bo banovina nadaljevala z deli, ki jih predvideva kmetijsko-pospeševalni načrt, ki bo še izpolnjen z nekaterimi važnimi iniciativami v nekaterih panogah kmetijskega gospodarstva. V prvi vrsti je smatrati smotrno in temeljito izobrazbo za predpogoj vsakega napredka. Poleg dosedanjih izobraževalnih ustanov je treba položiti temelje za kmetijsko šolo na Gorenjskem, ki naj bi posta-

la strokovno-izobraževalno središče za srece Radovljica, Kranj, Kamnik, Ljubljana—okolica, Logatec in Slovenjgradec in Gornji grad ter Prevalje. Pri poljedelstvu in travništvu je treba doseči še večje izboljšanje, zlasti je posvetiti veliko pozornost skrbni izbiri semen. V ta namen se bodo ustanovili razni semenarski krožki. Zivinorejo je treba tudi izpopolniti z dobro Pasmom. Tu bodo morale selekcijske zadrage in organizacije svoje delo podvojiti, tako da bo moči že koncem leta ustanoviti banovinsko selekcijsko zvezo. Urediti bo treba trg z mlekom in v ta namen racionalizirati prodajo ter izločiti prekupčevalstvo. Vinarstvu in sadjarstvu bo treba še v nadalje dati zdravilni smernic in pobud ter ju napraviti za rentabilni panogi slovenskega gospodarstva. Posebno važno je tu, da se uredi tudi domači trg in se s primerno reklamo in razstavami ter sejmi vzdržuje stalen stik med konzumentom in producentom.

V zadružništvu je rešitev

Kot okvir za kmetisko gospodarstvo pa je slej ko prej treba smatrati zadružništvo, ki je še najsposobnejša gospodarska oblika kmetijskega gospodarstva. Zadružništvo edino more okrepiti izčrpanega kmeta in mu dati novega in zdravega poleta. Zato se razume, da je treba slovensko kmetisko gospodarstvo nasloniti zlasti na trden združen gospodarski princip. Banovina bo zato podpirala z vsemi močmi zdrava zadružna prizadevanja.

Za kmetijstvo

11 in četrt milijona

V celoti znaša proračun za kmetijstvo 11 milijonov 251.598 dinarjev izdatkov, ki se bodo porabili za osebne in stvarne izdatke.

Po splošnem poročilu načelnika, ki je dodatno k predvidenemu proračunu predlaga še povisek Din 100.000 kot banovinski prispevek za zgraditev lastnega poslojja kmetijske kontrole in poskusne postaje v Ljubljani, so sledila poročila posameznih referentov, in sicer za veterinarstvo, za gozdarstvo in lov, za hudoornike in končno za agrarne operacije. Nato je sledila podrobna navedna posameznih pozicij in izdatkov v proračunu kmetijskega oddelka.

Nad 30 govornikov

Po deset minutnem odmoru, v katerem so se gg. banovinski svetniki mogli malo okrepčati v zaslimem bufetu Slamiča, ki je bil postavljen na stopnišču, je g. ban dr. Natlačen sprejemal prijave govornikov. Prijavam kar ni hotelo biti konca. V celoti se je za govor pri proračunu za kmetijstvo prijavilo okoli 35 govornikov, torej malone vsi ban. svetniki. kar je pa za uvod razprave dokaz, kako temeljno je pri nas Slovencih vprašanje kmetijskega gospodarstva.

Korajže in dejanj je treba

Kot prvi je govoril ban. s. g. Brodar, ki je naglašal, da je kmetisko vprašanje pri nas najvažnejše in ga je sila težko rešiti, kajti na splošno je treba reči, da so v našem kmetiskem gospodarstvu močno omajane že korenike, ki smo jih Slovenci s tolikim trudom ustvarjali in sadili desetletja in desetletja. Banovinski svet je poklican, da privede kmetijskega človeka v teh težkih urah spet do korajže in da brez velikega teoretiziranja pokaže pot k stvarnemu delu, kajti težak položaj se da rešiti le z delom in dejanji. — Večina govornikov pa se bo zvrstila šele dopoldne, ko se razprava nadaljuje.

Maribor

m— Narodno gledališče. Sreda, 19. februarja; Zaprto. — Četrtek, 20. februarja ob 20. uri: »Trafika«. Red B.

m— Grajski kino. Velefilm »Marija Baskirčeva«. Pride: »Žena za tisoč rubljev«. Originalni ruski velefilm.

m— Brezposelni delavci in delavke javite se pri Narodno strokovni zvezi, Sodna ulica 9-III. nadstropje, dnevno od 9. do 12. in od 16. do 18.

m— Union kino. Danes premiera velefilma »Kamneval življenja«. V glavni vlogi Ivan Možuhin.

m— Nogometno prvenstvo. V prvi letošnji nogometni tekmi, ki je bila v nedeljo, sta igrala Rapid in Železničar neodločeno 4:4. Polčas je bil 1:1 za Rapid. Sodil je g. Ramovž iz Ljubljane.

m— Vroča fantovska kri je zopet zahtevala dve žrtvi. Na cesti blizu Sv. Jurja v Slov. goricah so maščevalni fantje z noži napadli Franca Spindlerja in Karla Furlana ter ju nevarno ranili. Oba so morali prepeljati v mariborsko bolnišnico.

m— Ponarejeni kovanci se zopet pojavljajo zadnje čase po mestu. Policija je dobila 10-dinarski ponarejeni kovancec, s katerim je nepoznan moški plačal zapitek v neki gostilni. Prebivalstvo naj bo pri sprejemanju denarja previdno!

m— Stroga kazen. Mali kazenski senat je obsodil 31-letnega slikarskega pomočnika Alojza Babiča iz Polbrežja pri Mariboru na 4 mesece strogega zaporu, ker je ukradel iz veže palače OUZD posestnici Tereziji Tropčevi dvokolo, vredno 1500 Din.

m— Rezultat sokolskih tekem — dva težko pohabljeni, tako se glasi poročilo o smuških tekmah za prvenstvo SKJ, ki ga objavlja »Ponedeljski Slovenec«. Zaradi boljše informacije javnosti ugotavljamo, da so bile tekme izvedene vzorno in da je prišlo pri tako ogromnem številu tekmovalcev samo do dveh lažjih nesreč. Naraščajnika Ivan Stern in Makso Golec sta si po lastni neprevidnosti zlomila nogo. Kaj pa napisal »Slovenec«, ko bi si kdo od »Maratona« zlomil nogo?

Draga ljubezen

V nedeljo proti večeru se je zahtelo mlademu mesarskemu pomočniku U. U. vroče ženske ljubezni in mu je prišla kar prav pomudba neke 25letne lahkoživke. Zvabila ga je v neko sobico v okolici mesta, kjer je zaspal. Veliko pa je bilo njegovo presežčenje, ko se je zbudil in ugotovil, da je z lahkoživko izginila tudi denarnica s 5000 dinarji.

Huda nesreča

Išče v nedeljo popoldne doletela na Koroški cesti upokojenega pisarja, 61letnega Josipa Belška. Vozil se je s kolesom in padel tako nesrečno, da si je razbil lobanjo. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer pa se še ni zavedel in je njegovo stanje zelo resno.

Drevo ga je ubilo

Pri podiranju drevja v Klešni pri Sv. Miklavžu je vejevje oplazilo drvarja Viherja Ivana

Nova finančna politika Ljubljanske mestne občine

Ljubljana, 17. februarja.

Preteklo soboto se je vršilo v prostorih gostilne pri Katrci v Rožni dolini predavanje uradnika mestnega poglavarstva g. Srečka Rozmana, znanega strokovnjaka v mestnih davščinah, o temi: O bodočih mestnih davščinah glede na priključitev okoliških občin mestu Ljubljani. Predavanje bi glede aktualnosti za vso Ljubljano zaslužilo, da bi bilo kje v centru mesta, posebno ker je v novi mestni davčni politiki polno novih sklepov.

Vodarina se bo odslej pobirala kar enostavno 3 Din na m², največja poraba sme znašati povprečno 600 litrov dnevno, vzeta povprečno v enem letu deljeno z dnevi v letu. Mnoge gospodarje so begali novi števeci, katere je mestna občina montirala po vseh hišah. Števec ostanejo le v kontrolo, v kolikor bi znašala poraba preko dovoljene količine 600 litrov. Tak presežek se bo računal m³ Din 1.50. Industrija plačuje vodo po 3 Din m³, presežek se pa računa zmanjševalno, to je, čim več je porabi, tem nižja je cena.

Kanalizacijska pristojbina se računa kar enostavno 10 Din na osebo v enem letu, dočim je bila stara odmera 2% najemnine. Industrijska podjetja plačujejo po ključu: zazišana ploskev krat tovarniške etaže.

Gostaščina pa pri stavbah, ki so sicer državnih davščin proste, to se pravi pri novih stavbah, sploh odpade v smislu člena 6. odredbe državnega sveta z dne 4. oktobra 1935. To stopi pa v veljavo šele 1. aprila 1936.

Novo v administraciji mestnih davščin je tudi to, da poslovno leto ne bo več kalendarično, temveč vzporedno z državnim finančnim letom; začne torej novo leto 1. aprila 1936 in s tem vzporedno tudi zapadli četrtletni plačilni termini. Račun obračunavanja je točno v 100%, dosedaj je bilo to večkrat nejasno izraženo. Odpisi mestnih davščin vsled praznih stanovanj se bodo v bodoče tudi upoštevali, kot je to upoštevala država, zato pa ni treba nikakih posebnih prijav na mestno poglavarstvo. Mestno računovodstvo bo tako odpise izvršilo že na podlagi prijav podanih davkarji.

Kakršnekoli vloge na mestno poglavarstvo je kolekovati s kolekom Din 5 ter 50% občinsko takso, torej Din 7.50. Vloge na mest-

tako nesrečno, da mu je počila lobanja. Naslednji dan je nesrečen umrl.

Žrtev avtomobila

Svoječasno smo poročali, da je v bližini Sečnice ob Dravi reki avtomobilist povozil 82letno Antonijo Bečelovo, ki je pri tem zadobila nevarne poškodbe. Spravili so jo v mariborsko bolnišnico, kjer pa je v nedeljo podlegla.

na podjetja se pa smatrajo kot vloge na privatno trgovsko podjetje, torej so teh taks prosta.

Pri napovedi zgodovine na državno oblast se odbije najprej vse mestne davščine, ter tako brez vodarine, kanalske ter gosaščine napove v odmevo državnih davkov.

Novo je tudi, da bodo odslej plačevali zgradarino po državni odredbi vse barake v mestu, to se pravi: trafike, kioski, kramarske lope itd. Zato pa tudi kot take uživajo vse take bonitete: pravico do vodovoda itd. Sicer ta odredba nasprotuje odredbi mestne občine, ki odreka pravico do teh bonitet, če ni podana absolutna varnost pred poškodbami, kar gotovo ni podano v primitivni leseni baraki. Mestna občina bo tudi to vprašanje poskušala ugodno urediti in je ravno radi tega pričakovati sprememb v tej odredbi.

Na splošno pa vse te spremembe ne bodo imele v bistvu nikakih finančnih sprememb ne za mestno občino, ne za davkoplačevalce, tako da smo pred novimi finančnimi bremenami za zdaj varni, vse je bolj sprememba v administraciji.

Poslušalci so g. Rozmana nagradili z aplavzom, kar je dokaz, kako je poučenje javnosti v finančni politiki potrebno, ker se s tem mučna negotovost odpravi ter davkoplačevalcem razjasni položaj. Še v državnih davkih naj bi se zganil kak strokovnjak ter nam razložil ves njih zamotani postopek.

Celje

—c Žetev smrti je bila v dneh 14., 15. in 16. tm. neprimerno velika. Umrli so: Slapšak Andrej, 32 letni posestnik na Svetini, 6 letna Achik Ana, hči delavca, ki je umrla med prevozom iz celiske okolice v bolnico, 9 letna Pinter Matilda, hči kočarja v Žusmu, Filipančič Roza, 75 letna obč. reva Sedlarjeva, Drevenšek Marija, 34 letna dninarica iz Sv. Roka ob Sotli in Lindentahl Hilda, 38 letna žena inženirja iz Gotovelj pri Zalcu. Žalujemo našo sožalje!

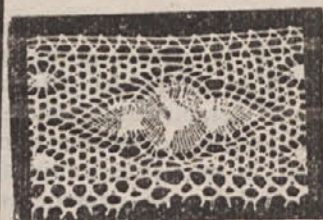
—c Vseh gasilcev v celjskem in konjskem okraju je 920. Od teh je 145 izvršujočih, 689 podpornih, 16 rezervnih in 70 častnih članov. Tako število članov da skupno 55 gasilskih čet. Na četo pride povprečno 16 članov.

—c »Tuje dete« bodo Ljubljanci prinesli tudi v Celje. Dne 3. marca bodo pa igrali »Veselo božjo pot«.

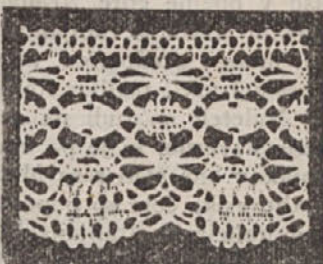
—c Za nadaljevanje regulacije Savinje je potrebnih 2.470.000 Din. Če bo državna uprava zagotovila primeren prispevek, bodo z delom spomlad lahko pričeli.

—c Slab obisk je bil na plesnih zabavah v soboto v Narodnem domu in v »Unionu«. Kriza je že potrkala na marsikatera vrata!

Velik uspeh „Belega tedna“

5-36 Čipke iz sukanca, ali enak vložek, šir. 7 cm, meter samo Din 3.—.

5-37 Čipke iz sukanca, ali enak vložek, zelo čvrsto izdelan v šir. 7 1/2 cm, meter samo Din 3.50

Odjemalci kateri želijo, naj zahtevajo

brezplačen slovenski katalog

kateri se razpošilja počenši s 16. II.

Kastner & Ohler
Zagreb.

največja trgovska in razpošiljalna hiša v državi.

Sreda, 19. februarja. Ob 12: Ura slovenskih pesmi, plošče, 12.45: vreme, poročila, 13: čas, poročila, 13.15: Valčkova ura, plošče, 14: vreme, borza, 18: Otroška ura: Ročna izrezovalna dela, Zdravko Omerza, Lisica Zvitorepka mora pred sodbo, 18.40: Pogovor s poslušalci, 19: čas, poročila, 19.30: Narodna ura: Gospodarski pomen naših voda VI. Kapus, 20: prenos iz ljubljanske opere, med odmorom glasbeno predavanje

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 8 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu

Večjo trgovino v velikem industrijskem trgu na Gorenjskem od dam pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji solidnemu in dobremu trgovcu v najem. Ponudbe na ogli. odd. »Glas naroda« pod »Slučaje«.

Kranjine knjižnice

prodate ali kupite najboljše potom moje pisarne. Solidno poslovanje. Priložite znamko! Rudolf Zorč, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Tel. 38-10

Poročni prstani, zlati od 60.— Din, srebrni po Din 10, dobite pri Grajskem urarju, Maribor.

Ženitve

in mojitve boljnih krogov posredujemo najvestneje Razpošiljamo informativne prospekte proti predplačilu Din 10.— v poštinih znamkah — diskretno. Velika izbira odličnih partij obojega spola. Naročite takoj prospekte! »Rezore« Zagreb — pošta 3